Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 193.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

SRODA 25 Sierpnia 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr		Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
23	6"	27" 2"' 628	+ 12, 2	4, 96	Wschodni	słaby	Pogoda z Chmurami	Deszcz Grzmot Błyskawica.
	2	2, 292	+ 19, 8	6 40	PP! Zachodni	,,	,, ,,	
	10	2, 871	+ 15, 4	6 62	Południowy	,,	Pochmurno	

Wiadomości zagraniczne.

— *Berlin* 13 *Sierpnia.* —

Dalszy ciąg sprawozdania o związku rewolucyjnym, odkrytym w Wielkiém Xięztwie Poznańskim i w Prusach zachodnich, w celu przywrócenia samoistnego państwa Polskiego w dawnych granicach przed rokiem 1772.

„Miejscowy proboszcz zostaje przy ostatniéj rezerwie, jeżeli nie jest wybranym na komisarza okręgowego, młodsi duchowni ciągną w pole jako kapelani z wojskiem czynném pierwszego i drugiego zaciągu.

„6) Cało Polskie państwo w stanie rewolucyjnym jest wspólną własnością wszystkich w ręku rządu rewolucyjnego. Po wszystkich okręgach pobieranym będzie tylko jeden przez rząd naznaczyć się mający podatek. Żądane od rządu potrzeby wojenne dostawione będą komisarzowi okręgowemu i wydane wojennemu intendentowi. Kto nie chce za kwitem komisarza okręgowego dać składki w pieniądzach lub naturze, ten zostaje natychmiast oddanym pod sąd trybunału rewolucyjnego.

„7) Jak komisarze okręgowi Wielkorządcy, tak wójci gmin, burmistrze miast, oraz inne władze municypalne, winnemi są posłuszeństwo bezwarunkowe komisarzowi.

„8). Każdy powiat jeszcze przez powstanie nie zajęty, ma być natychmiast wziętym i zrewoltowanym. Jeżeli to nastąpi przez wybuch miejscowy, to obywatel który wywołał powstanie jest de facto komisarzem okręgu i tymczasowo mianuje wszystkich urzędników.

„Jeżeli powstanie zdziałane zostanie przez siłę zbrojną powiatem przeciągającą, albo też przez okręg sąsiedni, to w pierwszym razie organizacyę nadaje dowódzca wojskowy, a w drugim komisarz sąsiedniego okręgu.

„9). Dopóki w jakim okręgu z nieprzyjacielem walka się toczy, dowódzcy wojskowi nieograniczoną mają władzę; po wyswobodzeniu, zwyczajna następuje w nim organizacya.

„10). Ajent, który tę instrukcyę do wykonania przyjmuje, *eo ipso* powołanym jest na komisarza okręgowego. Jeszcze przed wybuchem powstania musi starać się o uorganizowanie swojego okręgu; najsilniéj też ma sobie zaleconém, wybrać sobie zastępcę na przypadek jakiéj bądź przeszkody, i o uczynionym wyborze nadesłać wiadomość do rządu.“

Na posiedzeniu z dnia 24 stycznia, hrabia Wiesiołowski mówił o urządzeniu władz w Galicyi. Jeszcze raz wszystkie plany rozebrano a zarazem przedsiewzięto zmianę w osobach rząd składających taką, że Tyssowski wstąpił w miejsce hrabiego Wiesiołowskiego jako członek rządu, ten zaś, z powodu większego wpływu na galicyjską szlachtę, otrzymał zarząd główny w téj prowincyi.

Na ostatniém posiedzeniu w dniu 26 stycznia zajmowano się ogólnemi naradami.

Żeby do Krakowa także sprowadzić z Emigracyi 20 oficerów i 1000 exemplarzy Regulaminu wojskowego, Mierosławski zajął się przesłaniem do Wersalu 12,000 franków, a hrabia Adolf Bobrowski obowiązał się zebrać potrzebne jeszcze dalsze fundusze.

Teraz dopiéro Mierosławski doniósł bawiącym w Wersalu członkom Komitetu Centralnego, że jedenasto-letnie zadanie Towarzystwa Demokratycznego mogą uważać za skończone, i że teraz każdy z nich powinien się udać na swoje stanowisko. Alcyato, Wysocki i Heltmann puścili się natychmiast w drogę do Krakowa a we Francyi pozostała tylko Komisya korespondencyalna.—Tymczasem w Poznaniu sprzysiężeni także pola nie zalegali. Kiedy Mierosławski w dniu 28 stycznia wrócił z Krakowa, według późniejszego jego opowiadania, Komitet finansowy zebrał znowu 10,000 franków, które Dr. Liebelt natychmiast odesłał do Wersalu. Wiele miejsc komisarzy okręgowych i okręgowych oficerów zostało obsadzonych, na inne zdatne przedstawiano osoby Włodzimierz Wolniewicz, Anastazy Radoński i Adolf Malczewski jeździli, że-

by jeszcze uzbierać pieniędzy, obejrzeć poczynione przygotowania i zarządzić coby jeszcze brakowało.

Do ówczasowéj działalności Wolniewicza wrócimy się jeszcze późniéj w przedstawieniu. Z drugiéj strony, tutaj należący akt rewolucyjnych usiłowań Anastazego Radońskiego, już dawniéj z oskarżonych był przedstawiony, a Mateusz Moszczeński opowiada, jak Adolf Malczewski zajął się wykonaniem otrzymanych zleceń, bo od niego Malczewski zażądał summy tysiąca talarów wyraźnie na zamierzone powstanie, i następnie za pośrednictwem Alexandra Guttry, rzeczywiście takową podniósł.

Budowniczy Röhr i Słomczewski, wysłani przez Heltmanna do Litwy, stawili się teraz z zapewnieniem, że skoro wybuch w pruskich i austryackich prowincyach nastąpi Litwa nie pozostanie w tyle i pójdzie za przykładem zachodnich prowincyi, tak jak w roku 1831.

I Alcyato także ukazał się w Poznaniu, przyrzekł rychłe przybycie reszty członków Centralnego Komitetu, jako też potrzebnych oficerów, a następnie odjechał do Krakowa z proklamacyą, zapewne przez Dr. Liebelt wypracowaną, i z przygotowanym jeszcze w Wersalu projektem do manifestu, który późniéj w Krakowie istotnie został wydanym.—I Dr. Liebelt szykował się do odjazdu. Mierosławski teraz pośpieszył z przygotowaniem wykonania uradzonych działań wojennych.

Plan główny, który Mierosławski sam w większych zarysach nakreślił na mappie byłych polskich prowincyi, u Władysława Łąckiego zabranéj, był wedle jego podania następujący:

Korzystając z powstałego koniecznie pośpiechu i wachania się władz, przy jednoczesnym wybuchu powstania we wszystkich byłych polskich prowincyach, powstańcy niespodzianie skoncentrują się na pewne punkta zborne.

Punkta takie oznaczone są już dla Poznania, Pruss, Wyższego Szląska, Krakowa i Galicyi, Podola i Wołynia, Litwy i Żmudzi. Z tych punktów zbornych pojedyncze oddziały pociągną na większe punkta koncentracyjne a ztamtąd razem na miasta Piotrkowo, i Rowno. Tu uformują się we dwie armie:—Armię Zachodnią, obejmującą korpus Wielko-Polski, Krakowski i Galicyjski—i Armią Wschodnią, składającą się z korpusów Mało Ruskiego i Litewskiego.

Obie armie ruszą do ataku na Iwangorod, by zabrać tę fortecę jeszcze budującą się. Jeżeli ten atak się nie powiedzie, to korpusy zwrócą się do granic Galicyi, by tam zebrać nowe siły.

Ten plan ogólny, który Mierosławski i w Krakowie roztrząsał z tamecznemi wojskowemi, został teraz bliżéj objaśniony przewódzcom mianowanym do Polski, Litwy, Żmudzi, Pruss Zachodnich i Poznania.

Dowództwo w Królestwie Polskiem Mierosławski oddał współoskarżonemu właścicielowi ziemskiemu, Bronisławowi Dąbrowskiemu, na Żmudzi zbiegłemu byłemu aplikantowi i porucznikowi landweru Magdzińskiemu, w Litwie aresztowanemu w Rossyi budowniczemu Röhr, w Prussach Zachodnich oskarżonemu pułkownikowi Biesiekierskiemu, sam zaś dowodzić miał w Poznaniu.

Instrukcye ich, wedle podania Mierosławskiego, były następujące:

1) Magdziński miał połączyć wszystkie siły z Szawli, Telcza i Rosienia na Żmudzi i wszystko z Pruss Wschodnich, z zebranym tak oddziałem ruszyć na Kowno, żeby zająć to miasto a następnie pociągnąć przez wojew. Augustowskie naprzeciw korpusowi powstańców przez Dąbrowskiego zebranemu. Jeżeli zajęcie Kowna nie udaje się, wówczas swój korpus przez niższą część Niemna, do Dąbrowskiego.

2) Röhr na Litwie do siebie wszystko między Szczarą a Bugiem, złączy się jak można najprędzéj z powstańcami na Podlasiu i w Augustowskiém, następnie pójdzie ku niższemu Bugowi i tam odda się pod rozkazy Dąbrowskiego.

3) Dąbrowski, wszystko co tylko zebrać się da na prawym brzegu Wisły skoncentruje koło Siedlec, nad rzeką Nurcem, niedaleko Bugu, poda rękę kolumnom ze Żmudzi i Litwy i zwróci się na czele armii wschodniéj na Iwangorod. Tu połączy się z powstańcami lewego brzegu Wisły z armią zachodnią (1)

4) Biesierski skoncentruje wszystkie oddziały z Pruss Zachodnich nad Drwęcą, przejdzie za tę rzekę, pomaszeruje województwem Płockiém, pod Dobrzynem przeprawi się za Wisłę i pod Kołem połączy się z kolumnami z z Rogowa i Pleszewa. Gdyby się ten obrot nie powiódł, Biesiekierski uorganizuje wojnę odporną w województwie Płockiem. (2)

5) W Wielkiém Xięstwie Poznańskiém oznaczone są trzy punkta zborne dla powstańców: Buk, Rogowo i Pleszew.

Podstawą wymienionych tu dopiero działań są: zabrana u Mierosławskiego tak zwana Instrukcya dla oficerów okręgowych, i mappa u litografa Wiktora Kurnatowskiego wydana a między sprzysiężonych rozrzucona, na któréj nauczyciel Leciejewski, jak sam przyznaje, za wskazaniem Mierosławskiego, porobił znaki oznaczające stanowisko wojsk pruskich i wskazujące powstańcom marszruty do punktów koncentracyi. Zachodnia część Wielkiego Xięstwa, aż po lewy brzeg Warty, z głównym punktem Buk, jest żółto ukolorowana, większa wschodnia część, z głównemi punktami zbornemi Pleszewem i Rogowem, czerwono-

---

(1) Z temi zeznaniami Mierosławskiego, zgadza się także przesłuchany Bronisław Dąbrowski.

(2) Zeznania Mierosławskiego o działaniach w Prussach Zachodnich, w ważniejszych punktach potwierdził Kosiński.

Exemplarze téj karty zabrane zostały u Henryka Penińskiego i Felixa Białoskórskiego.

(Dalszy ciąg nastąpi).

— *Paryż 2 Sierpnia.* —

Król w sobotę lub poniedziałek z częścią swéj rodziny ma opuścić Neuilly i udać się do Eu.

Hieronim Bonaparte miał otrzymać od francuzkiego rządu pozwolenie przebywania wraz z synami we Francyi. W tych dniach ma on tu przybyć.

Presse donosi, co w przeciągu lat 17 zrobiło się z osób, które w lipcu 1830 podpisały znaną protestacyę dziennikarzy. Ośmiu z tych 44 dziennikarzy, którzy ogłoszeniem téj protestacyi proklamowali rewolucyę i rodzinie Orleańskiéj otworzyli drogę do tronu, umarło; dwaj byli ministrami, Thiers i Remusat; ośmiu było radcami stanu, jeneralnemi dyrektorami lub prefektami; czterech zajmuje wyższe urzędy administracyjne; jeden jest prokuratorem jeneralnym, jeden konsulem, dwóch jest podintendentami armii, czterech księgarzami, trzech jest wydawcami dzieł lub wydawcami dzienników, dwóch kupcami, trzech tylko zostało dziennikarzami. Siedmiu z 44 było deputowanemi a wszyscy dostali order legii honorowéj.

Z ministerium spraw zagranicznych wysłano z specyalną missyą urzędnika do p. Bois le Comte posła Francyi przy związku szwajcarskim o celu missyi chodzą najsprzeczniejsze wieści.

Pan Rotszyld miał z ministrem skarbu kilka konferencyi tyczą się one zapewne nowéj pożyczki, która podobno prędzéj jak się spodziewają znegocyowaną będzie.

Izba parów zaraz po ukończeniu rozbioru budżetu dochodu i wydatków zamknie swe posiedzenia i sądzą, że to już nastąpi w sobotę 7.

Piszą z Tulonu: „Zdaje się, że parostatek *Labrador* powiózł flocie xięcia Joinville rozkaz, by się zbliżyła do Tulonu. Obecność téj floty przy brzegach włoskich, gdy Austrya na półwyspie przybiera groźne stanowisko, zdawała się nie stosowną. Xiążę w tym roku miał zamiar zwiedzić jeszcze Barbaryę i Tripolis.

Pan Guizot w przyszłym tygodniu ma odjechać do Val Richer; tam zabawi resztę lata.

I pod Soissons zbiera się obóz z 10,000 ludzi, którym ma dowodzić xiążę Nemours.

W tych dniach do dwóch twierdz Jossy i Montrouge przywieziono 150,000 funtow prochu.

Marszałek Bugeaud bawi w swych dobrach i przyjaciołom swoim oświadczył, że przed listopadem nie przybędzie do Paryża, oraz że wieści o jego mianowaniu ministrem wojny są fałszywe.

Większa część deputowanych opuściła Paryż tak, że przy zakończeniu posiedzeń, spodziewaném w dniu 7 sierpnia, mała tylko liczba deputowanych będzie w Paryżu obecną. Zaraz po ukończeniu posiedzeń wykonanemi będą rozmaite naprawy wewnątrz pałacu.

— *Londyn 4 Sierpnia.* —

Według *Globe*, poseł angielski w Madrycie, pan Bulwer, otrzymał od lorda Palmerston na ostatnią swą notę depeszę, którą osobiście wręczył królowéj w La Grania.

Według wschodnio-indyjskich dzienników, gubernator jeneralny zamierza wysłać poselstwo do Tybetu, by wejść w bliższe stosunki z wielkim Lamą. Dost Mahomed pozwolił, by ajenci gubernatora jeneralnego w jego kraju w rozmajtych miejscach osiedli, pod tytułem sprawozdawców dziennikarskich.

Dziennik z New-Castle podaje następną statystykę rozbić okrętowych. W latach 1833, 1834 i 1835 gdy Anglia posiadała 24,500 okrętów, przepadało rocznie w przecięciu 600 okrętów z przecięciowym objemem 210 ton każdy, przyczém ginęło około 1550 ludzi. W latach 1841 i 1842, kiedy liczba okrętów wzrosła do 29,000, przecięciowa strata rocznie w okrętach wynosiła 611 a w ludziach 1050. Od téj pory liczba okrętów handlowych co rok się powiększała a stosunek nieszczęść ciągle zmniejszał, tak, że w 1846 r. z 32,000 okrętów należących do W. Brytanii i jéj kolonij, zginęło tylko 537.

Wieść chodzi że otrzymano wiadomość od sir Johna Franklin, donoszącą o zupełnym powrocie do Anglii wyprawy, która przed dwoma laty wyruszyła z Anglii do bieguna północnego dla zbadania stron tamecznych.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 23 do dnia 24 Sierpnia.

Mirecki Alexander, Brandys ob., Kocipiński Antoni, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Kocipiński Antoni, Fichauser Konstanty ob., do Galicyi; -- Miniewski Józef do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 5791 D. W.

CESARSKO KRÓLEWSKI

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl rozporządzenia Ces. Król. Rady Administracyjnéj Cywilnéj z dnia 12 b. m. i r. Nro 3723 odbędzie się w Biórach C. K. Wydziału przez sekretne deklaracye na ręce Przewodniczącego w tymże, do dnia 2 Września r. b.

do godziny 1éj z południa składać się mające, publiczna *in minus* licytacya na wypuszczenie w przedsiebiorstwo urządzenia kloaki w gmachu przy Obserwatorium Astronomiczném, tudzież urządzenia dołu na śmieci i zreparowania kloaki przy wozowni w ogrodzie Botanicznym. Cena do licytacyi w kwocie złotych polskich 813 groszy 26 naznacza się. Na *vadium* każdy z pretendentów złoży w C. Król. Kassie Głównéj kwotę złotych polskich 90 która złożenie to na wierzchu opieczętowanéj deklaracyi poświadczy. Inne warunki w Biórach C. K. Wydziału oraz kosztorysy przejrzane być mogą.

Wzór do Deklaracyi.

W skutek obwieszczenia C. K. Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 20go Sierpnia 1847 roku Nr. 5791 składam niniejszą deklaracyą, iż urządzenia kloaki przy Obserwatorium Astronomiczném, tudzież urządzenia dołu na śmieci, i zreparowania kloaki przy wozowni w Ogrodzie Botanicznym za cenę złotych polskich (wyrazić literami) podejmuję się, przyjmując warunki tego przedsiebiorstwa dotyczące, przezemnie przejrzane i zrozumiane, (położyć dattę, podpis i miejsce zamieszkania).

Kraków dnia 20 Sierpnia 1847 r.

Przewodniczący w Wydziale
K. Hoszowski.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 1749.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby Dawida Krakauera i Matli z Krakauerów Rosenblatowéj, wniesionéj o przyznanie im w $\frac{1}{6}$ części spadku po rodzicach ich Hendlu i Róży Krakauerach pozostałego, z realności w mieście Chrzanowie pod L. 360 stojącéj, składającego się; Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces. Król. Prokuratora, na zasadzie Artykułu 12 ustawy Hipotecznéj z roku 1844, wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w terminie 3ch miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu spadek powołany zgłaszającym się, w częściach na nich przypadających, przyznany zostanie.

Kraków d. 6 Kwietnia 1847 r.

Sędzia Prezydujący
Brzeziński.
(1r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

Nro 5389.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby Kaspra i Tekli z Stesków Banasińskich małżonków, w imieniu Apolonii z Banasińskich Ząbkiewiczowéj, Józefa Banasińskiego i Maryanny Banasińskiéj, jako nabywców ich praw, tudzież Kaspra Banasińskiego w imieniu swém własném czyniącego, wniesionéj o przyznanie im spadku po ś. p. Franciszce Banasińskiéj pozostałego, z połowy realności pod L. 62 w gminie VII. Piasek stojącéj, składającego się; Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces Król. Prokuratora, na zasadzie Artykułu 12 ustawy Hipotecznéj z roku 1844, wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w terminie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu, spadek powołany, Kasprowi i Tekli z Stesków Banasińskim małżonkom przyznany zostanie.

Kraków d. 17 Sierpnia 1847 r.

Sędzia Prezydujący
J. *Czernicki.*
(1r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński*

Nro 220.

Cesarsko Królewski
Sąd Pokoju Okręgu III. Mogilskiego.

Stósownie do Artykułu 52 ustawy o Włościanach usamowolnionych, na zasadzie Artykułu 12 ustawy Hypotecznéj z roku 1844 wzywa mających prawo do spadku po niegdy Mikołaju i Małgorzacie Turczynach Włościanach z wsi Dąbie pozostałego z domu, ogródka i gruntu składającego się, aby z prawami swemi do spadku tego w terminie miesięcy trzech do Cesarsko Królewskiego Sądu Pokoju zgłosili się; — w przeciwnym bowiem razie pomieniony spadek Salomei z Turczynów Bugajskiéj jako jedynéj sukcessorce, i mężowi jéj Antoniemu Bugajskiemu, przyznanym zostanie.

Kraków dnia 9 Sierpnia 1847 r.

P. *Slizowski* S. P.
(3r.) J. *Żuberski* Pisarz.

W Piątek dnia 27 Sierpnia b. r. o godzinie 11 przed południem w gmachu Sukiennicach sprzedaż przez publiczną licytacyą na drodze Sądowéj odbędzie się, sukien męzkich, spodnie, zegarka kieszonkowego, obrączek złotych i innych, za gotową zaraz zapłatę w monecie srebrnéj *courrant.*

Kraków dnia 20 Sierpnia 1847 r.

Skórczyński K. S.